

Kwaliteit wintertarwerassen Noordelijke klei

EH 893

Door: ing.H.W.G.Floot

Inleiding

Wintertarwe is één van de belangrijkste gewassen voor de Noordelijke kleigrond. Met name in het Oldambt is wintertarwe de belangrijkste peiler voor het bedrijf. De opbrengst van de rassen is naast enkele andere factoren, als wintervastheid, ziekteresistentie en stevigheid, erg belangrijk. Rassenonderzoek is dan ook van groot belang. Daarom is naast het onderzoek dat wordt uitgevoerd i.o.v. het PAV voor de samenstelling van de rassenlijst, door de proefboerderij Ebelshoed samen met ACM en Robertus een rassenvergelijking opgezet met naast de Nederlandse rassen enkele buitenlandse rassen; dit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van deze rassen onder onze omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

zaaidatum	20 november 1998
voortvrucht	wintertarwe
grondanalyse	pH-KCl 7.5; CaCO ₃ 2.2; org. stof 3.8; lutum 39; afsl. 58%; Pw-getal 55; K-getal 26; KHCl 28
N-min 0-100 cm	20 kg N
bemesting	9 dec. 70 kg/ha P ₂ O ₅ , 120 kg/ha K ₂ O 12 febr. 120 kg/ha N 17 mei 60 kg/ha N
groeiregulatie	29 apr. 1 l/ha CCC 12 mei 0,8 l/ha CCC
onkruidbestrijding	16 mrt. 4,5 l/ha isoproturon + 1 l/ha Puma S 23 apr. 250 ml/ha Vega + 1,5 l/ha MCPP
ziektenbestrijding	25 mei 1 l/ha Opus Team 15 juni 1 l/ha Allegro
oogstdatum	13 augustus

Aanleg en uitvoering

Door de natte weersomstandigheden kon de tarwe pas op 20 november over de vorst worden gezaaid. Hierbij is uitgegaan van 400 zaden/m². De vlotheid van opkomst gaf op 8 januari duidelijke verschillen tussen de rassen. Farandole, DI404 en Hyno esta waren het vlotst, gevolgd door DI403 en Tremie. Harrier, Savannah en Florida kwamen het laatst. Er ontwikkelde zich een regelmatig gewas met een iets dunne stand. Door de tarwe op tarwe teelt lagen er veel stoppelresten en is DTR behoorlijk aanwezig geweest. Dit kan van invloed zijn geweest op de gevoelige rassen.

Op 10 juni stonden de rassen van ¾ in de aar tot volle bloei. Brigadier had al behoorlijke gele roestschade opgelopen.

Door de extreme hitte tijdens de afrijping verliep deze te snel, waardoor de topopbrengsten niet gerealiseerd werden.

Resultaten

Voor de Ebelsheerd zijn in tabel 1 de kwaliteitsgegevens, het aantal aren/m², zaadopbrengst, relatieve cijfers en het meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei (voor zover op de rassenlijst of in Nederland in onderzoek) vermeld.

De opbrengst was goed en varieerde tussen de rassen van 8,4 tot 10 ton/ha met een gemiddelde van 9100 kg/ha. De hoge DTR-druk en de gele roest in o.a. Brigadier zijn intensief bestreden, maar hebben wel hun invloed doen gelden. De snelle afrijping door de tropische dagen begin juli heeft waarschijnlijk veel verschillen tussen de rassen genivelleerd.

In tabel 2 zijn over de laatste drie jaar de relatieve opbrengsten vermeld. Dit zowel van de Ebelsheerd als van de Landwirtschaftskammer Weser-Ems (Küste Marschböden).

Om enig inzicht in de eigenschappen van de geteelde rassen te verkrijgen, zijn in tabel 3 gegevens aangaande stevigheid en ziektegevoeligheid vermeld.

Tabel 1 Kwaliteit, aantal aren/m², zaadopbrengst in kg/ha en relatief en dkg in 1999 op de Ebelsheerd en meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei.

ras	aren/m ²	opbrengst	relatief	dkg	1994/99
Batis	440	8990	98	56.9	-
Brigadier	453	10063	109	52.3	-
Cardos	420	8427	92	55.2	-
Consort	416	9016	98	50.4	-
Crousty	511	9197	100	54.2	-
DI 403 (Virtuose)	442	9194	100	57.9	106
DI 404	477	8948	97	54.9	101
Equinox	432	9000	98	53.7	-
Farandole (DI 304)	434	9366	102	57.0	108
Flair	403	9259	101	54.3	-
Florida	386	9343	102	52.1	-
Harrier	462	9449	103	51.8	104
Hyno esta	477	9438	103	58.0	-
Marila	485	9043	98	50.3	-
Pegassos	438	9017	98	59.0	-
Ritmo	488	9041	98	50.5	104
Savannah	411	9878	107	53.8	-
Tremie	410	8607	94	55.7	-
Isd	68	415	-	2.2	-
proefgemiddelde		100%= 9182 kg/ha			9830 kg/ha

Bespreking resultaten Ebelsheerd

Zowel in opbrengst als bij het dkg komen significante verschillen voor.

De duizendkorrelgewichten waren dit jaar vrij hoog.

Het aantal aren/m² was laag, dit wijst op een open stand met weinig uitstoeling.

Door de invloed van stoppelresten was de druk van DTR vrij hoog, wat op gevoelige rassen invloed heeft gehad.

Farandole en Drifter zijn dit jaar nieuw in de rassenlijst opgenomen.

Tabel 2 Zaadopbrengst in relatieve getallen over de jaren 1997, 1998 en 1999 op de Ebelsheerd, Duitse kleigrond en meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei van de rassenlijst.

ras	Ebelsheerd			Duitse kleigrond			Noord.klei 1994/99
	1997	1998	1999	1997	1998	1999	
Batis	-	-	98	96	102	104	-
Brigadier	111	105	109	-	-	-	-
Cardos	-	-	92	-	102	90	-
Consort	-	-	98	-	-	-	-
Crousty	-	-	100	-	-	-	-
DI 403	-	-	100	-	-	-	106
DI 404	-	-	97	-	-	-	101
Equinox	-	-	98	-	-	-	-
Farandole	-	110	102	-	-	-	108
Flair	-	99	101	103	101	104	-
Florida	104	95	102	100	93	108	-
Harrier	-	101	103	-	-	-	104
Hyno esta	-	-	103	-	-	-	-
Marila	-	103	98	-	-	-	-
Pegassos	-	-	98	103	102	102	-
Ritmo	100	94	98	101	99	106	104
Savannah	-	-	107	-	-	-	-
Tremie	-	-	94	-	-	-	-
100%= kg/ha	10432	8386	9182	9900	7730	9390	9830

Tabel 3 Ziekteresistentie bij wintertarwe *)

	stro stevigh	vroeg heid	gele roest	bruine roest	meel- dauw	blad- sept.	fusarium -
Batis *	5	5	7	7	8	6	6
Brigadier *	7	5,5	3	8	6	4	6
Cardos *	8	5	-	7	9	5	6
Consort *	7	7	6	6	6	4	5
Crousty *	.	6	6	8	8	5	5
DI 403	8,5	8,5	9	9,5	8	6,5	6,5
DI 404	8	9,5	9	9,5	5,5	6	5
Equinox *	8	5	9	8	7	3	4
Farandole	7	8,5	9	9	7,5	6,5	5,5
Flair *	6	4	6	5	6	6	5
Florida *	7	6	-	5	2	6	6
Harrier	8	6	2	9	7	6	6,5
Marila	9	6	9	8,5	7	6	6
Pegassos *	4	5	8	7	8	6	6
Ritmo	8	6	5	4,5	6	6	5
Tremie *	7	7	6	7	6	5	4
Drifter	7,5	7	9	7,5	7	5,5	5,5

* buitenlandse gegevens